

Budget sociaal domein

In het regeerakkoord Rutte III is opgenomen dat de integreerbare delen van de integratie uitkering sociaal domein en de integratie uitkering Wmo huishoudelijke verzorging worden overgeheveld naar de algemene uitkering van het gemeentefonds. Rijk en gemeenten hebben dit bevestigd en de overheveling is in de meicirculaire 2018 verwerkt. Met ingang van 2019 gaan de volgende onderdelen over naar de algemene uitkering:

1. Wmo 2015 met uitzondering van bescherm wonen
2. Jeugdhulp met uitzondering van Voogdij/18+
3. Participatie alleen het onderdeel Re-integratie klassiek
4. Wmo huishoudelijke verzorging

De uitgezonderde onderdelen worden nog als integratie uitkering aan gemeenten toegekend. Voor een deel zullen deze integratie uitkeringen in 2020 als nog aan de algemene uitkering worden toegevoegd.

Door de overheveling van een groot deel van de integratie uitkeringen sociaal domein en Wmo huishoudelijke verzorging maken deze budgetten met ingang van 2019 deel uit van de trap op trap af systematiek. De landelijke uitkeringsbasis is hierdoor verbreed.

In de meicirculaire 2018 is het regeerakkoord Rutte III vertaald in combinatie met het Interbestuurlijk programma (akkoord tussen de rijksoverheid en de decentrale overheden). Dat heeft geleid tot veel hogere accessen ten opzichte van de septembercirculaire 2017. Dat is vooral het gevolg van omvangrijke beleidsintensivering door het nieuwe kabinet, autonome groei van budgetten alsmede loon/prijsontwikkelingen. Via samen de trap op wordt hiervan 10% toegevoegd aan het gemeentefonds. De accessen worden over alle (sub)clusters gelegd, dus van zowel sociaal - als fysiek domein. Door de overheveling naar de algemene uitkering lijkt het alsof in de meerjarenraming meer geld beschikbaar is voor het sociaal domein dan voorheen. Tot voor kort werd het geld immers nog beschikbaar gesteld via de integratie-uitkering met alleen een jaarlijkse compensatie voor loon/prijsontwikkeling en een volumecomponent. Het verschil met die situatie is dat nu ook de beleidsintensivering van het kabinet alsmede de autonome groei van de rijksbegroting in het sub-cluster zichtbaar wordt. In de oude situatie werd dat deel verwerkt in de accessen en apart aan de gemeenteraad zichtbaar gemaakt voor de integrale afweging van alle gemeentelijke taken. Hierbij dient te worden vermeld dat het budget op dit moment meegroeit in het kader van "samen de trap op en samen de trap af". Dit principe brengt uiteraard ook de nodige risico's met zich mee.

In de clusterberekeningen zijn de verschillende onderdelen van het sociaal domein en Wmo huishoudelijke verzorging afzonderlijk weergegeven. Zoals hiervoor is aangegeven vallen de budgetten voor het sociaal domein en Wmo huishoudelijke verzorging nu hoger uit dan in de oude situatie. Hoeveel hoger de budgetten nu zijn is niet te berekenen en dit zal in de toekomst alleen maar lastiger worden.

Nu het Rijk na een invoeringstermijn van 4 jaar een groot deel van de integratie uitkeringen sociaal domein en Wmo huishoudelijke verzorging heeft overgeheveld naar de algemene uitkering en de verwachting is dat dit met ingang van 2020 nog verder vorm krijgt, lijkt het weinig zinvol om met ingang van 2019 de ontwikkeling van de sub-clusters sociaal domein nog apart in beeld te brengen. Dat doen we voor andere sub-clusters ook niet. Nu de budgetten sociaal domein voor een groot deel onderdeel zijn van de algemene uitkering lijkt het ons beter om deze taken net als alle andere gemeentelijke taken te beoordelen en bij ontwikkelingen dit integraal af te wegen bij de Kadernota cq begroting.

Jeugdhulp

1. Voor jeugdhulp zijn de ramingen opgesteld op basis van de gerealiseerde lasten in 2017. In 2017 is de regionale verevening vervallen en zijn de werkelijke kosten met onze gemeente verrekend.
2. Voor 2018 is uitgegaan van dezelfde lasten als in 2017, waarbij de extreem intensieve en dure trajecten buiten beschouwing zijn gelaten omdat dergelijke trajecten incidenteel voorkomen en moeilijk zijn te ramem;
3. Vanaf 2019 wordt een positief financieel effect van de transformatie verwacht;
4. In 2018 is voor een deel van de jeugdhulp een nieuw bekostigingssysteem ingevoerd waar een positief effect vanuit kan gaan, met dien verstande dat dit niet eerder dan vanaf 2019 verwacht mag worden;
5. Er wordt onderzocht of het efficiënter is als de gemeente zelf de zorgfacturen verwerkt. Hierover wordt voor 2019 een besluit genomen;
6. De verwachte positieve effecten zijn voorzichtig in de budgetten verwerkt door de budgetten vanaf 2019 jaarlijks met 2% te verlagen ten opzichte van het niveau 2017;
7. De uitkomsten van de Taskforce Jeugd zijn in de bijlage bij deze nota gevoegd;
8. De beschikbare middelen zijn op basis van de meicirculaire verwerkt en lopen jaarlijks iets op door de oplopende accessen.

WMO zorg

1. Voor de Wmo zorgtaken zijn de budgetten geraamd op basis van de voor 2017 gedeclareerde zorguren en de tarieven uit de nieuwe aanbesteding, die met ingang van 2019 gaan gelden;
2. In het regeerakkoord is opgenomen dat de huidige eigen bijdragesystematiek per 1 januari 2019 wordt vervangen door een abonnementstarief van € 17,50 per vier weken voor een huishouden dat gebruik maakt van een Wmo-voorziening. Om deze vereenvoudiging en verlaging van inkomsten voor gemeenten te co-financieren, is vanuit het regeerakkoord structureel extra geld beschikbaar gesteld. Deze compensatie door het Rijk zou volgens de berichtgeving 50% zijn van het verwachte nadeel dat gemeenten hiervan zullen hebben. Voor onze gemeente is de compensatie berekend op € 170.000 per jaar. Dit bedrag is toegevoegd aan het budget voor Wmo zorg. Voorlopig is dit bedrag volledig budgettair neutraal in de begroting opgenomen omdat op dit moment niet te berekenen is wat ons financieel nadeel na invoering zal zijn. Mede omdat door verlaging van de eigen bijdrage een aanzuigende werking wordt verwacht met name op het gebruik van Wmo huishoudelijke verzorging;
3. De beschikbare middelen zijn gebaseerd op de meicirculaire en lopen iets op als gevolg van de accres ontwikkeling .

Participatie

1. Het budget voor participatie bestaat voor een groot deel uit het voormalig WSW-budget en daarnaast uit een budget voor re-integratie;
2. Het voormalig WSW-budget wordt via het gemeentefonds nog uitgekeerd als integratie uitkering aan de gemeente en één-op-één overgedragen aan Sallcon, de gemeenschappelijke regeling die voor onze gemeente de voormalige WSW-regeling uitvoerd.
3. Voor re-integratie is uitgegaan van het nieuwe budget volgens de meicirculaire 2018;
4. Er is in de raming nog geen rekening gehouden met de voortzetting van de activiteiten, zoals die door de Bestuursopdracht Werk in uitvoering in gang zijn gezet;
5. De beschikbare middelen zijn gebaseerd op de meicirculaire 2018 en nemen jaarlijks af als gevolg van de bezuiniging op het voormalige WSW-budget door het afnemen van de Wsw-populatie. Deze afname van middelen wordt doorberekend aan Sallcon.

Wmo huishoudelijke verzorging

1. Voor de Wmo huishoudelijke verzorging zijn de budgetten geraamd op basis van de voor 2017 gedeclareerde zorguren en de tarieven uit de nieuwe aanbesteding, die met ingang van 2019 gaan gelden; deze uurtarieven zijn gebaseerd op wettelijke voorgeschreven tarieven die een stuk hoger liggen dan de tarieven op dit moment;
2. Zoals bij Wmo zorg is aangegeven kan de invoering van het zogenoemde abonnementstarief voor de eigen bijdrage een negatief effect hebben op de inkomsten uit de eigen bijdrage maar ook op de zorgkosten als gevolg van een aanzuigende werking;
3. De beschikbare middelen zijn gebaseerd op de meicirculaire 2018 en lopen iets op als gevolg van de oplopende accessen.

Uitvoering, toegang, experimenten en onvoorzien

1. Bij de invoering van de decentralisaties is gekozen om van de beschikbare middelen voor jeugdhulp en Wmo zorgtaken 85% in te zetten voor de zorgkosten en 15% voor de uitvoering (5%), toegang (4%), experimenten (5%) en onvoorziene kosten (1%);
2. Om de hogere kosten voor jeugdhulp te dekken worden de niet ingezette budgetten van andere onderdelen binnen het sociaal domein en dus ook van experimenten ingezet;
3. De ramingen voor uitvoering en toegang zijn gebaseerd op de werkelijk te verwachte kosten; de toegang is structureel gerealiseerd binnen de gemeentelijke organisatie;
4. In de raming voor experimenten is alleen rekening gehouden met de tot nu toe toegekende experimenten; de experimenten die vanaf de invoering hebben gelopen zijn in 2017 structureel gemaakt en binnen de betreffende onderdelen van het sociaal domein geraamd;
5. De beschikbare middelen zijn gebaseerd op de meicirculaire 2018 en lopen iets op als gevolg van een oplopende budgetten voor jeugdhulp en Wmo zorg.

Financieel beeld tot en met 2022

Sociaal domein in ontwerpbegroting 2019-2022	2019	2020	2021	2022
Jeugd	-688.045	-560.601	-441.718	-337.078
WMO begeleiding	719.457	751.896	787.731	806.709
Participatie	-201.034	-226.034	-226.034	-226.034
WMO huishoudelijke hulp	-15.700	18.781	93.774	111.210
Uitvoering/Toegang	59.148	89.480	103.901	112.833
Resultaat budget sociaal domein	-126.174	73.522	317.654	467.640
Onttrekking aan reserve sociaal domein	126.174			
Reservering op uitgaven stelpost		-73.522	-317.654	-467.640
Sociaal domein in begroting 2019-2022	0	0	0	0

Het financieel beeld is na 2019 positief en loopt op naar € 468.000 in 2022. Dit komt doordat:

1. Rekening is gehouden met toenemende budgetten als gevolg van de oplopende accessen, die aan alle sub-clusters en dus ook aan de sub-clusters van het sociaal domein worden toegevoegd;
2. Voor de lasten voor jeugdhulp vanaf 2019 rekening wordt gehouden met positieve effecten uit de transformatie en nieuw bekostigingssystematiek;
3. Alleen de toegekende experimenten zijn geraamd en geen budget beschikbaar is gehouden voor nieuwe experimenten.

Voorstel is om met ingang van 2019 de budgetten voor het sociaal domein niet meer te oormerken. Dit betekent dat bovenstaande uitkomsten ten laste of ten gunste van de algemene middelen komen.

